

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 38/2024
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „Winners“ д.о.о. Зајечар, чији је пуномоћник Иван Вукоје, адвокат у ..., против тужене „Banca Intesa“ а.д. Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., ради утврђења, вредност предмета спора 60.976,00 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 9 Пж 6669/22 од 31.08.2023. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 9 Пж 6669/22 од 31.08.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Привредног апелационог суда 9 Пж 6669/22 од 31.08.2023. године и делимична пресуда Привредног суда у Београду 38 П 8905/2021 од 02.03.2022. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништава и да не производи правно дејство одредба члана 4. Уговора о револвинг девизном кредиту, кредитна партија ... од ...2007. године која гласи: „корисник кредита је обавезан да пре сваког пуштања кредита (транше) у течај плати провизију предвиђену Одлуком о тарифи накнада за услугу Банке у висини 0,4 % од износа сваке транше (трошкови организовања и реализације кредита, трошкови обраде кредитног захтева) увећано за евентуалне порезе по позитивним прописима“.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкова ревизијског поступка у износу од 54.095,20 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Делимичном пресудом Привредног суда у Београду 38П 8905/2021 од 02.03.2022. године утврђено је да је ништава и да не производи правно дејство одредба члана 4.

Уговора о револвинг девизном кредиту, кредитна партија ... од ...2007. године, садржине ближе наведене у изреци.

Пресудом Привредног апелационог суда 9 Пж 6669/22 од 31.08.2023. године, одбијена је жалба тужене као неоснована и потврђена наведена делимична првостепена пресуда.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде тужена изјављује ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.74/11...10/23), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене, ради уједначавања судске праксе, те је донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле Уговор о револвинг девизном кредиту, кредитна партија ... од ...2007. године, на основу кога је тужена одобрила тужиоцу кредит у износу од 250.000 USD. Спорном уговорном одредбом члана 4. тужилац се обавезао да пре сваког пуштања кредита у течај плати провизију у висини 0,4 % од износа сваке транше.

На темељу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови закључују да је одредбама Одлуке Народне банке Србије о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите („Сл. гласник РС“, бр. 57/06) прописана обавеза банке да корисника кредита обавести о свим трошковима који терете уговор о кредиту у форми која је прописана, те да у конкретном случају тужена банка није доказала да је тужиоцу у предуговорној фази доставила понуду којом би га на јасан и недвосмислен начин упознала са свим трошковима који се односе на закључење предметног уговора. Стога нижестепени судови утврђују ништавост предметне уговорне одредбе у смислу члана 103. Закона о облигационим односима.

Врховни суд не прихвата изнето становиште нижестепених судова, јер налази да је засновано на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 43. Закона о банкама („Сл. Гласник РС“ бр. 107/2005) прописано је да Народна банка Србије може прописати јединствени начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга и то нарочито по основу депозита и

кредитних послова. У складу са овлашћењем датим Законом о банкама, Народна банка Србије донела је Одлуку о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите („Сл. гласник РС“, бр. 57/2006), која је важила у време закључења Уговора о револвинг девизном кредиту, кредитна партија ... од ...2007. године. Упутством за примену одлуке о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите („Службени гласник РС“, бр. 57/2006) у тачки 12. Упутства, за послове по основу издавања акцепта, послове факторинга и финансијског лизинга и послове револвинга, као и за кредите по картицама које су дистрибуирају на продајним местима, банка не израђује план отплате кредита и не исказује ефективну каматну стопу.

Сходно цитираним одредбама Упутства за примену одлуке о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите („Службени гласник РС“, бр. 57/2006), а супротно становишту нижестепених судова, банка приликом закључења предметног уговора о револвинг девизном кредиту од ...2007. године није имала обавезу да тужиоцу достави понуду. Банка је била у обавези да тужиоца обавести о накнадама, провизијама и трошковима у вези са овом врстом уговора, али то није укључивало обавезну писмену форму понуде у оквиру попуњеног обрасца основних података о кредиту. Тужилац у овој парници није тврдио да му није било познато које накнаде и у коликим износима треба да плати банци у складу са чланом 4. уговора, него је оспорио право банке на провизију на име обраде кредитног захтева због тога што ова накнада није садржана у писаној понуди. Како сходно Упутству за примену Одлуке о јединственом начину обрачуна и објављивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите („Службени гласник РС“, бр. 57/2006) која се примењивала у време закључења предметног уговора није нужно постојање обавезне писмене форме понуде, с обзиром да према тачки 12. Упутства, за послове револвинга, банка не израђује план отплате кредита и не исказује ефективну каматну стопу, то произилази да је тужилац био упознат са својом обавезом плаћања предметне накнаде у висини 0,4 % од износа сваке транше, па не постоји основ за утврђење ништавости наведене одредбе предметног уговора о револвинг кредиту.

Следом изложеног, Врховни суд је преиначио првостепену и другостепену пресуду због погрешне примене материјалног права и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

То су разлози због којих је на темељу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку Врховни суд одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој на основу чланова 165. став 2., 153. став 1. и 154. ЗПП припадају тражени трошкови у укупном износу од 54.095,20 динара, досуђени у ставу трећем изреке, и то за састав ревизије у износу од 32.400,00 динара (27.000,00 динара + 20% пдв), за судску таксу на ревизију у износу од 8.678,08 динара и за судску таксу на ревизијску одлуку у износу од 13.017,12 динара, све према важећој Адвокатској тарифи и Закону о судским таксама, имајући у виду вредност предмета спора и опредељени захтев пуномоћника тужене.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић